

PIEŠKIR FINANŠĒJUMU SABIEDRĪBAS INTEGRĀCIJAS POLITIKAS ĪSTENOŠANAI BIBLIOTĒKĀS

No 10.decembra Latvijas pašvaldību publiskās bibliotēkas saņems vērtīgu krājuma papildinājumu programmas "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai" ietvaros.

2011.gada 20.oktobrī stājās spēkā LR Kultūras ministrijas (LR KM) izstrādātās Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un sabiedrības integrācijas politikas pamatnostādnes 2012.–2018.gadam. Jaunajā attīstības plānošanas dokumentā ievērota pēctecība ar iepriekšējo valsts integrācijas politiku — 2001.gadā apstiprināto valsts programmu "Sabiedrības integrācija Latvijā", vienlaikus tajā ir izvirzītas jaunas problēmas un uzdevumi.

Pamatnostādnēs uzsvērta nepieciešamība veicināt Latvijas iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību sociālajos un politiskajos procesos, pievēršot uzmanību arī bērnu un jauniešu nepietiekamajam pilsoniskās izglītības līmenim; veicināt sociāli atstumto grupu iekļaušanos sabiedrībā un novērst diskrimināciju; stiprināt kvalitatīvu, demokrātisku informācijas telpu; veicināt latviešu valodas apguvi un nostiprināt latviešu valodas lietošanu Latvijas publiskajā telpā; nostiprināt latvisko kultūrtelpu kā sabiedrību saliedējošu pamatu un veicināt piederību kultūrtelpai lokālajā, nacionālajā un Eiropas līmenī; nostiprināt ārvalstīs dzīvojošo latviešu latvisko identitāti un piederību Latvijai. Saliedētas sabiedrības veidošanos kavē arī tas, ka daļai Latvijas iedzīvotāju trūkst uz patiesiem vēstures faktiem balstītas izpratnes par Otro pasaules karu, kā arī padomju un nacistu okupāciju Latvijā, tādēļ nepieciešams veicināt Latvijas vēstures apzināšanu, izpēti un izpratni.

Nozīmīga loma pamatnostādnēs ietvertu politikas virzienu īstenošanā ir bibliotēkām. Jau līdz šim bibliotēkas aktīvi piedalījušās starpkultūru dialoga veidošanā, etnisko un sociālo minoritāšu integrācijas veicināšanā un sociālās atstumtības mazināšanā, piemēram, nodrošinot informācijas pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, sniedzot informacionālu atbalstu maznodrošinātajiem, pensionāriem, ieslodzītajiem u.c., piedāvājot jaunas iespējas darba meklēšanā un pārkvalifikācijas procesos bezdarbniekiem, iesaistot bibliotēku pakalpojumu izmantošanā ielu bērnus, tādējādi mazinot sociālā riska faktorus. Diemžēl izvērst bibliotēku potenciālu integrācijas politikas īstenošanā līdz šim liedza ierobežotie finanšu līdzekļi.

2012.gada budžeta grozījumos Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un sabiedrības integrācijas politikas pamatnostādņu 2012.–2018.gadam mērķu īstenošanai Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta (LNB BAI) Bērnu literatūras centra jau ilgstoši īstenotajai lasīšanas veicināšanas programmai "Bērnu un jauniešu žūrija" tika piešķirti 50 000 latu, bet programmai "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai" — 100 000 latu. Jaunā programma uzsākta 2012.gada oktobrī, administrētājs — LNB BAI Bibliotēku konsultatīvais centrs. Programmas mērķis — atbalstot publisko bibliotēku kapacitāti sabiedrības nodrošināšanā ar daudzveidīgiem informācijas resursiem, stiprināt Latvijas unikālo kultūrtelpu (literatūra, māksla, mūzika, teātris, arhitektūra, novadpētniecība, oriģināli zinātniski pētījumi humanitārajās un sociālajās zinātnēs) kā sabiedrību saliedējošu pamatu un veicināt piederību kultūrtelpai lokālajā, nacionālajā un Eiropas līmenī, veidojot izpratni par Latvijas kultūrtelpu kā kulturāli daudzveidīgu un iekļaujošu.

2012.gada 24.oktobrī noslēdzās LNB izsludinātais konkurss izdevējiem par grāmatu un citu izdevumu iepirkumu bibliotēkām programmā "Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai". Atbilstoši konkursa nolikumam konkursam varēja iesniegt grāmatas un citus izdevumus par Latvijas un Eiropas kopējo vēsturi un kultūrvēsturi, vārdnīcas, enciklopēdijas, uzzīņu literatūru, pētnieciskos

darbus, latviešu un citu Eiropas Savienības nāciju valodu mācību līdzekļus, izdevumus līvu, latgaliešu, Latvijas mazākumtautību un Eiropas Savienības valstu valodās, kā arī daiļliteratūru, kas atbilst programmas konkursa mērķiem. Piedāvājumā varēja tikt iekļautas klausāmgrāmatas un citi izdevumi, kuru izmantošana iespējama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Lai iepirkums nedublētos ar "Bērnu žūriju", konkursa piedāvājuma mērķauditorija — Latvijas Republikas iedzīvotāji, kas vecāki par 18 gadiem.

Izdevēju iesniegtos izdevumus vērtēja ekspertu komisija: LR KM Sabiedrības integrācijas departamenta direktore Ruta Klimkāne, LR KM Bibliotēku un arhīvu nodaļas vadītājs Jānis Turlajs, LNB Izstāžu nodaļas vadītāja Liega Piešiņa, Latvijas Bibliotekāru biedrības priekšsēdētājas vietniece, Bauskas Centrālās bibliotēkas direktore Baiba Tormane, Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas izpilddirektore Dace Pugača.

No 38 izdevniecībām, grāmatu apgādiem un individuālajiem izdevējiem, kas piedalījās iepirkuma konkursā, tika atbalstīti 33. No iesniegtajiem 428 izdevumiem tika izvēlēti 149 izdevumi. Kopumā tiks iepirkti 14 136 eksemplāri. 30 izdevumu komplektus (72 izdevumi) saņems reģionu galvenās bibliotēkas, 120 komplektus (73 izdevumi) — novadu bibliotēkas, 804 komplektus (4 izdevumi) — publiskās bibliotēkas. Programmas izdevumus bibliotēkās varēs atpazīt pēc speciālas uzlīmes.

Programmā paredzēta arī bibliotēku, kas saņēmušas grāmatas un citus izdevumus, līdzdalība. Bibliotēkās tiks izvērsti jaunieguvumu popularizēšanas pasākumi (izstādes, tikšanās ar autoriem, diskusijas, pārrunas, informācija vietējos un bibliotēkas plašsaziņas līdzekļos, u.tml.). Par saņemtajiem izdevumiem bibliotēkas informēs arī tuvākās skolu bibliotēkas un izsniegs izdevumus starpbibliotēku abonementa kārtā.

Informāciju sagatavoja:

Marlēna Krasovska

Bibliotēku konsultatīvā centra galvenā bibliotekāre

Latvijas Nacionālā bibliotēka